

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 771/2022
30.08.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Славица Зупанц, адвокат из ..., против туженог Института за европске студије из Београда, чији је пуномоћник Душица Дуканац, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 89/19 од 02.09.2021. године, у седници већа одржаној 30.08.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 89/19 од 02.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова на име одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2581/17 од 19.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 27.02.2015. године, о престанку радног односа тужиоцу код туженог. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да врати тужиоца на радно место ..., као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да исплати туженом на име трошкова парничног поступка износ од 189.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 89/19 од 02.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2581/17 од 19.10.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос на неодређено време 15.11.2002. године, на основу уговора о раду број .. од 15.11.2002. године. Одлуком Научног већа број .. од 09.06.2006. године, тужилац је изабран у истраживачко звање ..., да би одлуком број .. од 19.04.2011. године, поново био изабран у истраживачко звање (реизбор) Оспореним решењем број .. од 27.02.2015. године тужиоцу је престао радни однос код туженог. Тужиоцу је редовно исплаћивана зарада у периоду од 15.11.2002. године до 28.02.2015. године (дан престанка радног односа), као и за период април 2011. године – април 2014. године, за који је 03.03.2014. године поднео захтев за мировање радног статуса заведен под бројем .., о ком захтеву није одлучено. Директор није имао намеру да узме у разматрање захтев тужиоца, али је био спреман да му замрзне радни однос на годину дана, како би тужилац евентуално завршио докторске студије. Међутим, тужилац је одбио такав предлог директора. Тужиоцу је у марту и априлу 2014. године, истекао рок на који је по други пут био изабран у звање ..., имајући у виду да само два пута може бити биран и да је напунио 40 година што представља горњу границу за докторирање према критеријумима министарства. Тужилац до окончања овог спора није завршио докторске академске студије, има VII степен стручне спреме, завршен Факултет ... на Универзитету у Тужилац је у Србији завршио Факултет ..., смер Код туженог није постојало упражњено радно место на које би могао бити распоређен у складу са својом стручном спремом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, одбијен је тужбени захтев тужиоца за поништај као незаконитог оспореног решења о престанку радног односа тужиоцу код туженог и захтев да се обавезе тужени да врати тужиоца на радно место

Оспорено решење о престанку радног односа тужиоцу је донето од стране директора туженог на основу члана 175. став 1. тачка 7. Закона о раду, („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 75/14) у вези са чланом 86. став 5. Закона о научно истраживачкој делатности („Службени гласник РС“ бр. 110/05 ... 18/10), зато што тужилац није у року од 6 година од дана првог избора завршио докторске студије, нити је у смислу члана 87. Закона о научно истраживачкој делатности покренут поступак за стицање вишег звања, као и да није могао трећи пут бити изабран у звање ..., да није завршио докторске студије, да није предложен у више звање и да код послодавца није постојало упражњено радно место на које би се запослени према својој стручној спреми могао распоредити.

Одредбом члана 70. став 3. Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС“ бр. 110/05 ... 18/10) је прописано да, звање ... може стећи лице које је уписало докторске, односно докторске академске студије, које је претходне нивое студирања завршило са укупном просечном оценом најмање осам, које се бави научноистраживачким радовима и има објављене рецензиране научне радове. Одредбом става 4. овог члана прописано је да је ... у обавези да у року од шест година заврши докторске академске студије и објављује научне радове.

Одредбом члана 86. став 4. овог закона је прописано да се звање ... стиче за период од три године, са могућношћу још једног реизбора. Ако истраживач у звању научног сарадника, вишег научног сарадника и истраживач сарадник не буде реизабран у одговарајуће звање, у прописаним роковима, распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема истраживачу престаје радни однос у институту (став 5. истог члана).

Како тужилац није могао поновно бити реизабран у звање ... по протеклу рока од шест година, имајући у виду да није завршио докторске студије и да није постојало упражњено радно место на које је могао бити распоређен у складу са својом стручном спремом, то је оспорено решење о престанку радног односа тужиоцу донето уз правни примену одредбе члана 175. став 1. тачка 7. Закона о раду законито, због чега су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да је тужилац имао потребну стручну спрему за упражњено радно место и да тужени није вршио проверу способности тужиоца за упражњено радно место, имајући у виду закључак нижестепених судова да у конкретном случају није постојало упражњено радно место на које би тужилац могао бити распоређен, с обзиром на то да радно место библиотекара код туженог у тренутку када је тужиоцу оспореним решењем престао радни однос није било систематизовано, да су радна места помоћног радника и пословно-техничког секретара била попуњена, а да за радно место у рачуноводству, које је било упражњено, тужилац није имао адекватну врсту и степен стручне спреме. Исто тако, неосновани су наводи ревизије којима се указује да је тужени распоредио лице са квалификацијама и потребним искуством за радно место „радник у рачуноводству“ на радно место „пословно-техничког секретара“, плаћајући седам година друго лице по основу уговора о делу ради обуке за наведене послове, а да је тужилац био квалификован и оспособљен за рад на тој позицији, с обзиром на то да је у моменту престанка радног односа тужиоцу на основу оспореног решења то радно место било попуњено.

Како се одбија као неоснована ревизија тужиоца и наводи из ревизије нису од утицаја на другачију одлуку овога суда, то није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду на основу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Трошкови на име одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, због чега је одбијен као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова на име одговора на ревизију на основу одредбе члана 154. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредби члана 414. став 1. и 165. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић